

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
003/23	Eldrerådet	PS	07.02.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	23/35

Orienteringssak

Framlegg til vedtak:

Eldrerådet - 003/23

ER - behandling:

Ny kommunalsjef for helse og velferd, Anne Hildegunn Færøy, var invitert til Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og Eldrerådet for å presentera seg.

Viktige oppgåver framover:

- Skal lagast ein kommunedelplan for helse og velferd, det vert ei av hovudoppgåvene framover.
- Ei anna viktig oppgåve vert planane for eit nytt helsetun, der ein må starta med å kartlegga moglegheitene.
- Demensplanen er utarbeidd, men må til politisk handsaming.
- Jobbar for å rekruttera og halda på fagfolk innanfor sektoren, må ha ein strategi for å rekruttera unge til yrket og halda på dei, jobba for å gje dei som er i yrket fagbrev for dei som ikkje har det, samarbeida med skulane.
- Kommunen har frå nyttår ansvar sjølv før Øyeblikkeleg hjelp døgntilbod (ØHD), dette vert etablert på Nordliheimen. Var fram til nyttår lokalisert som eit felles interkommunalt tilbod i Knarvik.

Spørsmål frå råda:

- Helge Dyrkolbotn spurte om Austrheim Arbeidssenter, med tanke på tilrettelegging for brukarane og vedlikehald av bygget. Greitt at det kanskje skal flyttast inn i Nordliheimen om det vert bygd nytt helsetun, men det må skje noko før det.
- Odd Øksnes viste til at det var tale om å flytta arbeidssenteret inn i leigde lokale som erstatning for dagens lokale, men at dette ikkje vart noko meir av. Anny Bertelsen viste til at et statlege krav til kva ein kommune skal tilby av tenester.
- Færøy svara at det var litt tidleg enno til å svara om dette, etter ei månad som kommunalsjef,

- men noterte seg ulike moment.
- Anne Hildegunn Færøy vart invitert med på synfaringa 7. mars på Austrheim Arbeidssenter.
  - Gro Johannessen og Ivar Bergsvik etterlyste svar på dei spørsmål som Eldrerådet har sendt til kommunen, som Leve heile livet, høyrselekskontakt og deltaking i prosjektgruppe.
  - Anne Hildegunn Færøy svarta at noko måtte ho setja seg meir inn i. Plan for Leve heile livet eksisterer, men er noko ikkje noko prosjektgruppe her. Det som er på gang er arbeidet med "Gode pasientforløp", som er ein del av satsinga på Leve hele livet. Kan gjerne komma tilbake med rådet med informasjon om arbeidet med "Gode pasientforløp".
  - Helge Dyrkolbotn viste til at det er viktig at kommunalsjefen tar med seg inn til leiargruppa at det er mange ulike saker som bør gå til RMNF og Eldrerådet for innspel og uttale, og fekk støtte frå fleire andre medlemmer i råda om at det er viktig at sakene kjem til råda for uttale.
  - Ivar Bergsvik viste til at ein el andre kommunar har jamlege informasjonsrundar for å få vita om kva saker som er aktuelle.
  - Ivar Bergsvik ba om at det vart sett av sakshandsamingsressursar for råda slik at ein kan jobba fram saksframlegg med vedtaksframlegg, og som kan passa på kva saker som er aktuelle.
  - Anne Hildegunn Færøy svarta at saksgangen må ho undersøka litt nærare, men ser at det er viktig med brukarmedverknad og at råda får komma med innspel undervegs i prosessane før saka kjem til kommunestyret for endeleg avgjerd. La til at det er viktig å få med seg kunnskapen frå råda, og oppmoda til å ta kontakt dersom det er noko ein ønskjer å spela inn.
  - Helge Dyrkolbotn ba om at det vart fastsett kven som har ansvar for desse to brukarråda, RMNF og Eldrerådet, med tanke på å få saker fram for dette rådet.
  - Anny Bertelsen etterlyste informasjon om organiseringa av kommunen, med meir om innhaldet i "boksane" enn det som ligg på heimesida:
<https://www.austrheim.kommune.no/SysSiteAssets/innhald/om-kommunen/organisasjonskart-austrheim-kommune-01.01.2023.pdf>
  - Solveig Hopen spurte om leiarane i råda kunne sett seg saman og diskutert ulike saker som er aktuelle på tvers av råda.
  - Solveig Hopen sa at det hadde vore bra med informasjon ut om kva som er stoda for planlegginga av eit nytt helsetun.
  - Her svarta Anne Hildegunn Færøy at kommunestyret skal setta ned ei prosjektgruppe for nytt helsetun, som skal jobba etter ein fastsett metodikk der ein ser på behovet som skal løysast, og så vidare planlegging ut frå det, med tanke på kvar det skal ligga, kven det skal brukast av og korleis det skal jobbast fram.
  - Helge Dyrkolbotn viste til at gruppeleiarane har laga framlegg til ny utvalsmodell, og dessutan to ad hoc-grupper som skal sjå på høvesvis nytt helsetun og den vidare bruken av Nordliheimen etter at helsetunet er klart.
  - Anny Bertelsen viste til at ein ikkje ser for seg at arbeidssenteret skal erstatta Aufera, men vera eit supplement.

Eldredagen 2023

- Møtesekretæren sjekkar at samfunnshuset er reservert 1. oktober til Eldredagen. (Sjekka, OK)
- Gro Johannessen utfordra medlemmene i rådet til å komma med innspel til underhaldning på Eldredagen, til møtet 7. mars. Ingvard Wilhelmsen vart føreslege, barnekoret Tiriltunga, Tor Endresen, Dagsland med fleire.

- Gro Johannessen ba om og fekk fullmakt til å planlegga Eldredagen 2023, i samarbeid med dagleg leiar i Frivilligsentralen Rigmor Ludvigsen.
- Rigmor Ludvigsen blir invitert til møtet i mars, i samband med Eldredagen 2023

Leve heile livet-kurs

- Gro Johannessen refererte frå ei samling i Bergen om Leve heile livet-planlegginga, der Johannessen og Solveig Hopen deltok, saman med Grethe Korsøen frå administrasjonen.

Webinar «Hvordan ønsker jeg å bo når jeg blir eldre»

- Gro Johannessen og Ivar Bergsvik deltok på webinar med Bettina Husebø. Ivar Bergsvik hadde notert:
- Bettina Husebø (professor og leiar for Senter for alders- og sykehjemsmedisin (Sefas) VED Det medisinske fakultet) -webinar: «Hvordan ønsker jeg å bo når jeg blir eldre?» Torsdag 19. januar kl 08.15 – 09.00 på kommunehuset, med tema:
  - Vi vert fleire eldre
Gapet mellom talet på dagens eldre og framtidas eldre, må i stor grad dekkjast av heimetenesta når det gjeld pleiebehov. Norge treng 260000 fleire helsearbeidarar i 2050 enn i dag.
Banebrytande arbeid når det gjelder smertelindring av pasientar med demens.
Demenspasientar er ofte ikkje i stand til beskriva smerte eller symptom på smerte. Her kan digitale verktøy vera til hjelp, for å kunna gje rett smerte- og symptombehandling. NB!
Forskning viktig!
Flest kvinner er berørt av demens fordi dei demenssjuke får pleie av kvinner heime og kvinner i heimetenesta og sjukeheimar.80% av sjukeheimspasientane er demente i ulik grad.
  - Førebygging av demensrisiko
Ernæring, høyrsel, søvn, røyking, alkohol, diabetes, hjarte- og karsjukdomar og antidepressivbehandling.
  - Omsorg ved livets slutt
Korleis kan vi vita om nokon er døyande?
Kva symptom bør behandlast for at døden vert bra både for den som skal døy og dei pårørande?
EEG-målingar for å kartleggja eventuell smerte ved livets slutt. Ved å redusera medikamentbruken i slutfasen av livet utan å vera redd for at den døyande har smerte, så vil den som skal døy kunna vera meir vaken og aktiv heilt til det siste.
Legen har ein sentral plass ved livets slutt. Fasen vert i altfor stor grad overlate til anna helsepersonell.
  - Heimetenesta må styrkjast
Det er på høg tid! Eit komplekst ansvarsområde. Heimetenesta har aldri fått den støtta den fortener.
57% er på sjukeheim dei siste dagane av sitt liv.
Mange ønskjer å vera heime livet ut (70%). Det inneber at vi må kunna estimera «point of no return» på ein betre måte, og setja inn ressursar i heimen.
Tyskland, «Heller døy enn sjukeheim»
  - Velferdsteknologi
Testing og implementering har ikkje kome langt nok
Alle må jobba saman, pasientar, pårørande og forskarar. Kommunane er nølande til velferdsteknologi fordi ein ikkje har nok kunnskap om kva som verkar.
  - Det må tilretteleggjast for «Sosial living» (bufellesskap) med velferdsteknologi. NB! Det er eit paradoks at det kjem færre søknader enn før til Husbanken om lån til omsorgsbustader.
  - Sosialrobot.
Forsøk i Trondheim om det kan vera til hjelp.
  - Gro Johannessen ba om at kommunen ikkje berre satsar på at dei eldre skal bu heime lengst

mogleg, men også har sjukeheimstilbod til dei som ønskjer det. Er ikkje alle som har nettverk rundt seg, og som kan klara seg som heimebuande. Viktig med sosial kontakt, og ha nokon å snakka med. Om kommunen skal bygga fleire eldrebustader må det leggest til rette for fellesareal/møteplassar.

- Anne Hildegunn Færøy viste til at kommunen har teke i bruk noko velferdsteknologi, og installerer no nytt anlegg på Nordliheimen. Jobbar vidare med det ein gjerne kan kalla trygghetsskapande teknologi. Ser i tala at dersom ein jobbar akkurat som no så treng ein mange fleire tilsette, men kan venta lågare ressursar og må sjå korleis dette kan løysast med teknologi, ulike typar bustader, med meir.
- Ivar Bergsvik sa at det er venta i samfunnet at kommunen er med på å planlegga rimelegare omsorgsbustader, slik at det er mogleg å sikra seg mindre bustader til ein overkommeleg sum.
- Gro Johannessen sa at det gjerne kan vera mindre bustader som er tilrettelagt slik at ein kan bu for seg sjølv, men ha fellesareal saman med andre.

Data for eldre/teknologi

- Gro Johannessen viste til spørsmål frå Jan Ove Synnevåg i samband med arbeidet hans med datakurs/ og som dataambassadør. Synnevåg ønskjer å komma til Eldrerådet for å snakka om dette, gjerne kombinert med at andre representantar frå kommunen er med.
- Kommunalsjef Anne Hildegunn Færøy sa at kommunen gjerne kan seia noko om kva som er mogleg for dei å komma med innan dette. Kan legga det opp som eit temamøte der kommunen også kan komma med innspel.
- Eldrerådet er samde om at Synnevåg kan komma til rådet tysdag 9. mai for å orientera, dette vert då eit temamøte og data/teknologi.
- Møtesekretæren sender e-post til Synnevåg om dette.

Korleis skal ein laga bustader for eldre

- Gro Johannessen viste til diskusjonen om eldre skal bu heime lengst mogleg, og viste til at ein andre stader legg opp til bufellesskap.
- Helge Dyrkolbotn viste til at det er viktig med sosialt fellesskap for dei eldre.
- Kommunalsjef Anne Hildegunn Færøy viste til at det kjem utfordringar med fleire eldre og knappare ressursar, og må jobba alternativt for å løysa det, med hjelp frå frivillig sektor, ulike løysingar der kommunen bygger og leiger ut eller kommunen bygger og sel.
- Kommunalsjef Anne Hildegunn Færøy viste til at bemanningssituasjonen er bra i Austrheim og rekrutteringa går bra no.

Handsaming i rådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

ER - vedtak:

Orienteringane vert teke til vitande.

Møtesekretæren følgjer opp dei sakene der det skal sendast brev/liknande.

Saksopplysninger: